

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 11.9.2012 г.
COM(2012) 491 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Напредък на интегрираната морска политика на ЕС

{SWD(2012) 255 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Напредък на интегрираната морска политика на ЕС

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Моретата и океаните на Европа са богат и често подценяван източник на иновации, растеж и заетост. Те предоставят ценни екосистемни услуги и ресурси, от които зависят всички морски дейности. От създаването си през 2007 г. интегрираната морска политика (ИМП) цели да подобри устойчивото развитие на европейската морска икономика и по-добре да защити морската среда чрез улесняване на сътрудничеството между всички морски участници, пресичайки сектори и граници.

Пет години по-късно, икономическият климат се промени драстично. Със стратегията „Европа 2020“ ЕС се опитва да постави европейската икономика отново на правилния път за осигуряването на заетост, конкурентоспособност и социално сближаване. Потенциалът за растеж в морската икономика е възможност, която Европа, като морски континент, трябва да използва. От 2009 г. ЕС стартира важни инициативи във всички области на политиката, свързани с моретата, с цел да засили конкурентоспособността на Европа. Чрез избягване на дублирането на разходите и усилията и чрез насърчаване на устойчивото развитие на морските дейности ИМП донесе конкретни ползи за европейската икономика и морските сектори в държавите членки.

Европа преминава през съкращаване на публичните разходи, така че постигането на максимални резултати с ограничени средства е от решаващо значение. Сътрудничеството прави операциите по море по-ефективни спрямо разходите и оптимизира използването на данни. Тъй като ежедневно се разработват нови начини за използване на морето, от решаващо значение е държавите членки да въведат стабилни системи за планиране, които да дават предимство на дългосрочните инвестиции и трансграничната съгласуваност.

Инвестициите в изследователска дейност трябва да развият напълно потенциала си за иновации в морската икономика. Стратегията на ЕС за мореплавателските и морските изследвания спомогна за постигането на тази цел. С Рамковата директива за морска стратегия, ние можем да управляваме нашите морета и океани по устойчив начин. Устойчивостта е предварително условие за развитието на морската икономика и е движеща сила за модерни технологии, които засилват дългосрочната конкурентоспособност на Европа.

През 2009 г. Съветът и Европейският парламент приветстваха първия доклад за напредъка на ИМП и поискаха от Комисията през 2012 г. да представи по-нататъшното развитие. Този втори доклад описва напредъка на ИМП на ЕС и морските секторни политики между 2010 г. и 2012 г.¹ В него се подчертава техният принос за постигане на

¹ Подробности и данни за всяка инициатива, упомената в доклада, могат да бъдат намерени в придружаващия документ SWD(2012) 255 final.

целите на стратегията „Европа 2020“, като се отчитат конкретни постижения, които помагат за създаване на растеж, повишаване на ефективността на ресурсите, както и за спестяване на публични средства.

2. ПРИНОСЪТ НА МОРСКАТА ИКОНОМИКА ЗА РАСТЕЖА И ЗАЕТОСТТА

2.1. Син растеж

През септември 2012 г. Комисията прие съобщение относно *Син растеж: възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаване*. Целта е да се стартира съвместна инициатива с държавите членки, регионите и всички съответни заинтересовани страни, за да се отключи потенциалът на синята икономика.

От проучване, започнато от Комисията през 2010 г., като общи пречки се установиха липсата на подходящи умения, на достъп до рисков капитал, фрагментирани морски данни, екологични предизвикателства и трудни процеси на планиране. В държавите членки са в ход действия за преодоляване на недостига на умения — например чрез насърчаване на клъстери на промишлеността и образованието. Инициативи на интегрираната морска политика се занимават с въпросите за данните и планирането. Въпреки това, някои сектори изискват по-целенасочен подход. Съответно бяха анализирани по-подробно пет области с потенциал за растеж — морски и крайбрежен туризъм, океанска възобновяема енергия, морски минерални ресурси, аквакултура, и синя биотехнология — за да се предложат допълнителни мерки, необходими за увеличаване на растежа и работните места.

2.2. Морски транспорт

Морските транспортни услуги са изключително важни, за да може европейската икономика да се конкурира в световен мащаб. През 2011 г. Комисията прие *Бяла книга за транспорта*. В нея допълнително се уточняват насоките на стратегията за морски транспорт до 2018 г.: способността да предоставят икономически ефективни морски транспортни услуги; дългосрочната конкурентоспособност на сектора за корабни превози на ЕС; и създаването на безпрепятствени транспортни вериги за пътници и товари по отношение на различните видове транспорт.

След съобщението от 2009 г. за *Европейско пространство за морски транспорт без бариери* директивата относно формалностите за даване на сведения влезе в сила през 2010 г. Тази инициатива опростява и хармонизира административните процедури, така че да се стимулира морският транспорт, извършван в рамките на ЕС.

През 2011 г., Комисията предложи *нови насоки за трансевропейски мрежи*, за да се разшири ролята на морските магистрали като основни европейски коридори. Чрез покани за подаване на предложения по многогодишната програма Комисията играе водеща роля за намаляване на въздействието на транспорта върху околната среда и за повишаване на ефикасността на транспорта.

2.3. Енергия

Европейските граждани, промишленост и икономика зависят от безопасна, сигурна, устойчива и достъпна енергия. Вятърната енергия от разположени в морето инсталации допринася за постигане на 20% дял на енергията от възобновяеми източници до 2020 г.

Тя е приоритет на *Стратегическия план за енергийните технологии* на ЕС, чрез който промишлеността, държавите членки и Комисията работят за дългосрочен подход за технологичното развитие и демонстрационните дейности. Изследователската рамкова програма и програмата „*Интелигентна енергия*“ оказват допълнителна подкрепа на развитието на вятърната и океанската енергийни технологии, които допринасят значително за растежа в крайбрежните региони.

През 2011 г., Комисията предложи насоки за определяне на правила за развитието и за *оперативната съвместимост на трансевропейските енергийни мрежи*. Бяха определени приоритетни коридори, включително морската електропреносна мрежа в Северно море както и план за взаимосвързване на балтийския енергиен пазар.

2.4. Корабостроене

С нейния голям иновационен и проектантски капацитет на европейската морска промишленост е отредена стратегическа роля за отговор на предизвикателства като изменението на климата, замърсяването на въздуха, енергийната ефективност и развитието на дейности, разположени в морето. Като стратегически отговор на предизвикателствата в сектора, инициативата *LeaderSHIP* насърчава конкурентоспособност на базата на сегменти на технологично лидерство на ЕС. Инициативата понастоящем е в процес на преразглеждане, за да се обърне внимание на бъдещи възможности чрез екологизиране на морския транспорт и диверсификация в нови стопански области като вятърната енергия от морски инсталации.

Рамката за държавна помощ за корабостроенето определя кои видове държавна помощ са позволени за корабостроителниците. През декември 2011 г. беше приета нова рамка и тя ще бъде в сила до края на 2013 г. Тя съдържа специфични разпоредби за помощта за иновации и за регионалната помощ за корабостроенето, както и разпоредби за кредитите за износ. Разширеният ѝ обхват сега се прилага към плавателни съдове по вътрешните водни пътища и плаващи и подвижни структури, разположени в морето.

2.5. Рибарство и аквакултура

Рибарството в ЕС е изправено пред няколко взаимосвързани проблема. Рибните запаси са подложени на прекомерен риболов, икономическата ситуация на части от флота е уязвима, въпреки високите равнища на субсидиране, работните места са непривлекателни и положението на много крайбрежни общности, зависещи от рибарството, е несигурно.

През юли 2011 г. Комисията прие пакет от инициативи, включващи нови законодателни предложения за реформиране на *Общата политика в областта на рибарството*. Нейната цел е да предостави градивните елементи за устойчиви рибни стопанства, като в същото време се зачита екосистемата, както и гарантирането на качеството на хранителните доставки, процъфтяващите крайбрежни общности, печелившите предприятия, както и привлекателните и по-безопасни работни места. Дългосрочното управление с ясни цели за устойчивост на експлоатацията на ресурсите, както и спирането на практиките на разхищение са в основата на предложенията. Подкрепа ще бъде предоставена и за подобряване на данните в помощ на избора в политиките, както и за осигуряване на по-добро прилагане и контрол.

Преходът ще бъде асистиран от *Европейския фонд за морско дело и рибарство*, за да се подобри устойчивостта, показателите на малките крайбрежни рибни стопанства,

насърчаването на аквакултурата, подпомагането на създаването на работни места в морските общности, както и осигуряването на ефективност на разходите в областта на морското дело.

3. СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ СЕКТОРИТЕ И ПРЕЗ ГРАНИЦИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕТО НА ОПТИМАЛНИ УСЛОВИЯ ЗА РАСТЕЖ ЗА МОРСКАТА ИКОНОМИКА

ИМП определя съгласувана стратегия за подобряване на устойчивото развитие на морските сектори. Координирането е необходимо за управление на нарастващото въздействие на морските дейности една върху друга и върху околната среда, за осигуряване на безопасността и сигурността на европейските граждани, както и за поддържане на квалифицирана работна сила.

3.1. Максимизиране на устойчивото използване на дейности на брега и в морето

Секторите се конкурират за пространство и ресурси в морските басейни. Конфликтите между различни начини на използване на морето и търсенето на морско пространство ще продължат да се увеличават, особено поради новопоявяващите се дейности, разположени в морето. Тъй като Европа преминава през голяма икономическа криза, ние се нуждаем от инструменти, които позволяват растеж чрез улесняване на съвместното съществуване на няколко дейности, като в същото време намаляват въздействията върху околната среда.

Морското пространствено планиране (МПП) и Интегрираното управление на крайбрежните зони (ИУКЗ) осигуряват ефикасното трансекторно и трансгранично планиране на морските води и управлението на крайбрежните зони. Те са от решаващо значение за гарантирането на устойчивостта, осигуряването на правна предвидимост и намаляването на разходите за инвеститори и оператори, по-специално за тези, които работят в трансграничните райони.

По изпълнението на националните стратегии за ИУКЗ беше постигнат напредък, но докладите, получени от 16 държави членки на ЕС през 2011 г., показват големи разлики. През 2011 г. влезе в сила *Протоколът за ИУКЗ от Барселонската конвенция*, което направи ИУКЗ задължително за крайбрежните държави членки в Средиземноморския регион.

Комисията действа като улесняващ фактор за развитието на обща рамка за МПП в ЕС и обяви *законодателно предложение за МПП и ИУКЗ* преди края на 2012 г. Към предложението допринесоха проучвания за икономическите ползи и въздействието на МПП и ИУКЗ, два пилотни проекта за трансграничното сътрудничество и платформата Ourcoast за най-добрите практики за ИУКЗ.

3.2. Защита на европейските граждани и морските отрасли срещу свързаните с морето заплахи

ЕС осъществява по море около 80% от външната си търговия. Растежът на морските икономически дейности се нуждае от безопасна и сигурна среда. След процеса за пътна карта, приет през 2010 г., Комисията работи за *Обща среда за обмен на информация (CISE)* за морската сфера на ЕС. Тя ще подобри ефикасността и ефективността на

разходите за *морско наблюдение* като позволи целесъобразен, законосъобразен, сигурен и ефикасен обмен на данни между секторите и през границите в целия ЕС.

Успехът на двата пилотни проекта MARSUNO и BluemassMed е от полза за тази дейност. Създаването на CISE е първата стъпка към засилен обмен на данни между около 400 секторни органа в целия ЕС. То е също така първа стъпка към постигането на по-добра координация между секторните дейности, свързани с морския транспорт, защитата на търговските плавателни съдове, задачите по отбраната, осигурявани от военноморските сили, контрола на незаконната имиграция и митническият контрол, превенцията на незаконния риболов и замърсяването, както и опазването на морската среда.

От 2009 г., ЕС и неговите държави членки са в челото на повишаването на *морската безопасност*. Целта е да се преустанови корабоплаването, което не отговаря на стандартите, да се увеличи защитата на пътниците и екипажите, да се предотвратяват произшествията и да се намали риска от замърсяване на околната среда. Прилагането на *Третия пакет мерки за морска безопасност*, създаден през 2009 г., подобрява качеството на европейските флагове, работата, предприета от класификационните организации, инспекцията на съдовете в пристанищата, мониторинга на движението на съдовете, разследването на произшествия, както и защитата на жертвите.

Обезопасяването на *морските граници на Европа* е предизвикателство за държавите членки. През 2011 г. Комисията предложи да се създаде *Европейската система за наблюдение на границите*. Целта е да се укрепи контролът на външните граници на Шенгенското пространство и да се създаде механизъм за обмен на информация, който да позволява на органите за наблюдение на границите на държавите членки да намалят загубата на човешки живот в морето и броя на незаконните имигранти, влизащи в ЕС.

3.3. Морска заетост и професионална мобилност

В много морски отрасли има недостиг на хора с подходящи квалификации, умения и опит. Бяха предприети действия за създаване на привлекателни морски кариери на базата на мобилност между отделните сектори и държави, както и на предвиждане на бъдещите нужди.

След приемането на Стратегията за морски транспорт за 2018 г., *експертна група по морска заетост и конкурентоспособност* изготви през юни 2011 г. препоръки, включващи завършване на прегледа на изключването на морските работници от обхвата на трудовото право на ЕС, актуализиране на Директивата относно обучението на морските лица, и осигуряване на изпълнението на Морската трудова конвенция на МОТ.

На 21 май 2012 г. комитетът за социален диалог на ЕС прие споразумение, което изпълнява части на Конвенция № 188 на МОТ относно труда при риболов, с цел подобряване на условията на труд на рибарите на борда на съдовете. По общо искане на социалните партньори в ЕС това споразумение може да бъде предложено от Комисията да се изпълнява посредством директива на ЕС в съответствие с член 155 от ДФЕС. Преди това ще бъде оценена пълната съвместимост на споразумението с действащото право на ЕС .

От 2007 до 2010 г. на Седмата изследователска рамкова програма (РП7) допринесе финансово с около 1,4 млрд. EUR за дейности, свързани морските и мореплавателните

изследвания, което е около 6,4 % от РП7. От тази сума, 89 млн. EUR бяха изразходвани за мобилността и обучението на изследователи.

Тези инициативи допринасят пълноценно към *Програмата за нови умения и работни места* и към *Младешта в движение*, две водещи инициативи на стратегията „Европа 2020“ за повишаване на процента на трудова заетост и повишаване на качеството на образованието в ЕС.

4. ИЗСЛЕДВАНИЯ, ЗНАНИЯ И КРАЙНИ ПОЛЗВАТЕЛИ: ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРАЗНИНАТА МЕЖДУ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ И ПРОМИШЛЕНОСТТА

Европейската морска промишленост се характеризира с иновации и висококачествени пазари. Комисията укрепва такова конкурентно преимущество като разработва амбициозна програма за морски изследвания и като прави морските данни по-достъпни за иновациите.

4.1. Осигуряването на Европейско морско водачество посредством иновации и изследвания

Стратегията на ЕС за мореплавателските и морските изследвания се изпълнява от Комисията от края на 2008 г. с цел максимално увеличаване на стойността на морската икономика по устойчив начин.

Финансовият принос на ЕС към свързаните с морето изследвания и иновации възлиза на 1,4 млрд. EUR за 644 проекта в периода 2007 — 2010 г. Три съвместни покани за подаване на предложения от РП7 по темата *Океана на бъдещето* подкрепиха мултидисциплинарни морски и мореплавателни проекти с общ принос на ЕС в размер на 134 млн. EUR. Това усилие беше допълнено от стартирането на координирани теми през 2012 г., с цел да се подкрепи изпълнението на Рамковата директива за морската стратегия, с общ принос на ЕС в размер на 42 млн. EUR.

Подобрени механизми за управление като форума *MARCOM+* и партньорството *EMAR2RES* също допринасят за по-съгласувани изследвания чрез подобряване на взаимодействието между изследователи, отрасли и създатели на политики.

Съвместният изследователски център (JRC) на Европейската комисия осигури независими, основани на факти научни съвети, за да подкрепи разработването на политиките на ЕС като тези в областта на рибарството, околната среда и морската безопасност и сигурност.

4.2. Споделяне на морски знания, за да се улеснят иновациите, инвестициите и доброто създаване на политики

По-добрите знания са от решаващо значение за устойчивия растеж и за постигането на здрави и производителни океани. Сегашният разпокъсан характер на морските данни изхабява ресурсите на ползвателите на тези данни, които се нуждаят от бърз достъп до няколко комплекта данни. *Европейската мрежа за морски наблюдения и данни (EMODNet)* подобрява достъпа до данни и намалява разходите на ползвателите, стимулира иновациите и намалява несигурността относно състоянието на нашите моретата. Познания за морската среда 2020 цели да предостави изчерпателна рамка за

рационализиране на потока данни от първоначалното местно наблюдение към тълкуването, обработката и разпространението навсякъде в Европа.

Комисията и над 50 организации работят за постигане на пълна, с няколко нива на разделителна способност цифрова карта на морското дъно в европейски води, която да бъде достъпна за промишлеността, изследователите и публичните органи преди края на 2020 г. „Тематичните групи“ по хидрография, геология, химия, биология и местообитания вече доведоха до по-добро разбиране на политиките по отношение на данните от страна на притежателите на данни в ЕС. Четири от петте групи посредством безплатни интернет портали предоставиха някои данни, които преди бяха трудно достъпни.

Подробни детайли са представени в междинната оценка на EMODNet, която беше приета от Комисията през август 2012 г., заедно със Зелената книга: познания за морската среда 2020 —от картографиране на морското дъно до прогнозиране на състоянията на океаните.

5. ПОЛЗИТЕ ЗА ТЕРИТОРИЯТА ОТ МОРСКАТА ПОЛИТИКА

Крайбрежните региони имат ключови възобновяеми ресурси за морски растеж, включващи водна енергия, вятърна енергия, енергия от вълните, енергия от приливите и отливите, и енергия от биомаса. Крайбрежният туризъм зависи от привлекателната и здрава морска среда. Тъй като социалното изключване може да бъдат особено остро в крайбрежните райони и островите, развитието на приобщаваща морска икономика е от основно значение.

5.1. Регионална политика

Европа представлява както териториална така и морска цялост. За да могат морските сектори да подкрепят растежа на сушата, трябва да се увеличи свързаността. Съобщението от 2011 г. *Приносът на регионалната политика за интелигентен растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“* призовава националните и регионалните правителства да създадат *Платформи за интелигентно специализиране* в политиките в областта на изследванията, регионите, предприятията, иновациите и образованието. Този подход може да постигне по-добра координация на програмирането, целящо развитието на крайбрежните региони и техните икономики.

Допълнителна стъпка е предложението за *Общи разпоредби и Обща стратегическа рамка* за свързване на инвестиционните приоритети на политиките по сближаване, развитие на селските райони, рибарство и морска политика за периода 2014—2020 г.

Множество морски проекти бяха подкрепени посредством фондовете на ЕС за регионалната политика. Примерите включват съоръжения за обезсоляване или проекти за инфраструктура, разположена в морето за демонстриране на генерирането на енергия от вълните. Няколко европейски *Програми за трансгранично сътрудничество* също така насърчиха морския растеж, включително проекти, които разглеждат водораслите като потенциален източник на биогориво и най-добрите практики в областта на адаптирането към изменението на климата в крайбрежните региони.

5.2. Стратегии за морските басейни

Транснационално сътрудничество на равнище морски басейн е ефективен подход към развитието на морската икономика и към опазването на морската среда. *Стратегиите за морските басейни* се грижат за икономическите характеристики на басейните на Европа, като в същото време позволяват по-добро използване на публичните средства. Чрез съобразяване на съществуващите европейски и национални фондове с договорените приоритети за растеж те действат като икономически движещи сили в морските региони.

Стратегията на ЕС за региона на Балтийско море е дала над 80 водещи проекта, чието пълно въздействие е описано в доклада за напредъка, приет през юни 2011 г. Стратегията включва мерки за намаляване на замърсяването от плавателни съдове, развитие на устойчиви морски превози на къси разстояния, борба с еутрофикацията, създаване на нови клъстери за иновативни МСП, подкрепа на изследователската работа и интегриране на морските системи за наблюдение.

Морската стратегия за Атлантическия океан беше приета през ноември 2011 г., за да даде тласък на създаването на работни места и на растежа в атлантическия регион, чрез увеличаване на морския му потенциал. На атлантически форум се идентифицират приоритетни действия посредством план за действие, който трябва да бъде приет през 2013 г. Той ще позволи стратегическото използване на средства от структурните фондове на ЕС за подпомагане на морския растеж в периода 2014—2020 г.

През 2009 г. беше прието съобщение за *по-добро морско управление в Средиземноморието* с цел подобряване на управлението на морското дело и опазването на околната среда. Регионите и държавите членки пренасочиха известно финансиране от 2007—2013 г. към европейското териториално сътрудничество за морски цели. Техническата помощ за подкрепа на растежа от морето и за подобряване на морското създаване на политики в партньорски държави извън ЕС, понастоящем се предоставя посредством проекта IMP-MED по Европейската политика за съседство.

Италия, Словения, Гърция и Хърватия са ангажирани в по-задълбочено морско сътрудничество на подрегионално равнище в *Адриатическо и в Йонийско море*. В процес на разработване е морска стратегия за определяне на приоритетни области за растеж и подходящото рационализиране на финансирането от ЕС.

Сътрудничеството около *Черно море* също така изглежда се придвижва напред вследствие на среща на високо равнище за даване на идеи, организирана между България и Румъния през октомври 2011 г.

През юни 2012 г., Комисията и Върховният представител на ЕС по въпросите на външните работи и политиката на сигурност приеха съобщение, в което се предлагат 28 точки за действие за конструктивно ангажиране на ЕС в *Арктика*. То подкрепя ефективното управление на Арктика, основано на знанието, отговорността и ангажимента, което да отговори на нейните нарастващите стратегически, икономически и екологични предизвикателства.

6. ОПАЗВАНЕ НА МОРСКИТЕ ЕКОСИСТЕМИ — УСЛОВИЕ И ФАКТОР ЗА РАСТЕЖ

ЕС притежава най-голямата морска територия в света. Осигуряването на здравето на морските екосистеми е необходимо за бъдещето на океанското биологично разнообразие и за поддържането на морския растеж. Тъй като европейските морски дружества често са най-добрите в иновативните технологии, свързани с околната среда, законодателството в областта на околната среда подпомага също така и нашето икономическо развитие.

6.1. Предиизвикателството за здрави морски екосистеми

Рамковата директива за морска стратегия от 2008 г. е екологичният стълб на ИМП. Нейната крайна цел е постигането на добро екологично състояние (ДЕС) на морските води на ЕС до 2020 г.

За постигането на тази цел бяха изпълнени редица етапи. През 2010 г. Комисията прие решение относно критериите и методологичните стандарти за оценката на ДЕС, които ще бъдат използвани от държавите членки при разработването на програмите за мониторинг и ефективни по отношение на разходите мерки за осигуряване на доброто екологично състояние на своите морски води. През 2011 г. Комисията също така поясни връзката между първоначалната оценка на морските води и критериите за добро екологично състояние.

Беше постигнат е значителен напредък в създаването на мрежата „Натура 2000“, но все още съществуват пропуски, особено в морето. През 2011 г. Комисията прие *Насоки относно прилагането на директивите за птиците и за местообитанията в речните устия и крайбрежните зони*, като се обръща особено внимание на развитието на пристанищата и драгирането. Финансовият инструмент LIFE+ на Комисията допринася за управлението на мрежата *Натура 2000* в морската среда чрез насърчаване на иновативните мерки за защита и изграждане на капацитет.

6.2. Адаптиране към и смекчаване на изменението на климата

Изменението на климата може да има драматични последици за крайбрежните региони, които включват заплахи за бреговете укрепителни съоръжения, ерозия, наводнения и покачващи се нива на морето, и могат да имат по-голямо въздействие в комбинация с други видове натиск върху морската среда. През март 2012 г. Комисията стартира *Европейската платформа за адаптиране към изменението на климата*, която е най-подробният уебсайт за информация за въздействието от изменението на климата и уязвимостта в Европа. Тя има за цел да подпомага създателите на политики при разработването на мерките за адаптиране към изменението на климата, включително в крайбрежните райони.

6.3. Отговор на замърсяването на въздуха от кораби

Емисиите на парников газ (ПГ) от международния морски транспорт представляват понастоящем около 3 % от емисиите на парников газ в световен мащаб. Те вероятно ще се увеличават поради нарастването на световната търговия и търсенето на корабни превози. През 2011 г. Комисията определи цел емисиите на ПГ на ЕС от морския транспорт да намалее с 40 % до 2050 г. От страна на Европейската агенция за морска безопасност, Европейската агенция по околната среда, Финландския институт по

метеорология и Международната морска организация бяха стартирани проекти за сътрудничество по мониторинг на емисиите на ПГ от корабите в Европа.

През 2011 г. Комисията прие също така предложение за изменение на Директива 1999/32/ЕО, за да се намалят значително корабните емисии от сярата и да допринесе за намаляване на проблемите с качеството на въздуха в ЕС, които влияят на човешкото здраве и създаването на киселинна среда.

7. По-добро управление на морското дело

Доброто управление и координацията в рамките и между държавите членки, крайбрежните региони, отраслите и заинтересованите страни, е от съществено значение за развитието на морската икономика по възможно най-ефикасния и устойчив начин. Потокът от информация, данни и добри практики може да ускори инвестициите и иновациите, като същевременно допринесе за по-доброто опазване на околната среда.

7.1. Развитие в държавите членки

Държавите членки все повече прилагат координирани подходи за развитие на морската си икономика посредством национални стратегии, такива като във Франция, Португалия или Германия, или посредством специфични инициативи, такива като закона за морската среда в Обединеното кралство, датската морска стратегия или ирландската стратегия за науката. През 2011 г. Германия също прие план, за да даде тласък на своята морска икономика.

Редица държави членки са създали междуведомствената координация на министерско равнище или са създали министерства като Кипър, Франция, Нидерландия или Полша. Морски региони като Шлезвиг-Холщайн, Вестра Йоталанд и Бретан допълнително са развили своите регионални морски стратегии от 2009 г. насам.

През 2010 г. 17 държави членки и асоциирани държави стартираха съвместната инициатива за програмиране „Здрави и производителни морета и океани“, за да насърчат синергиите между изследователските ресурси и капацитет.

7.2. Развятия на равнище ЕС

През октомври 2010 г. Европейският парламент прие резолюция относно ИМП, която потвърди валидността на интегрирания подход към морските въпроси и прикани Комисията да разработи морско измерение на стратегията „Европа 2020“.

През декември 2011 г. влезе в сила *регламентът на Европейския парламент и на Съвета за установяване на програма за подпомагане на по-нататъшното развитие на интегрираната морска политика на ЕС*. Той предоставя на ИМП първата ѝ оперативна програма за 2012—2013 г., чието подробно прилагане е описано в точка 6.2.5 на придружаващия документ SEC. Многобройните правни основания на регламента признават хоризонталния подход на ИМП.

Съветът по общи въпроси прие комплексни заключения за ИМП по време на шведското (ноември 2009 г.), испанското (юни 2010 г.) и полското (декември 2011) председателства. Заключенията предоставят преглед на последните развятия, като дават одобрение на текущи инициативи и тласък за бъдещо развитие.

През януари 2011 г., Комитетът на регионите прие становище, в което се подчертава значението на гарантирането на успеха на ИМП по екологични, икономически и социални причини. През февруари 2011 г. Европейският икономически и социален комитет прие становище относно ИМП в подкрепа на междусекторни и трансгранични синергии за морските дейности.

7.3. Развитие на международно равнище

В съответствие със съобщението от 2009 г. относно *международното измерение на ИМП* Комисията увеличи усилията си на международната морска сцена.

В световен план ЕС работи за повече амбиция в резолюциите относно океаните и морското право и за устойчивото рибарство, като насърчава глобалното членство в инструментите за морско управление като Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS). Конкретен успех е стартирането на процес на равнище ООН, който в крайна сметка трябва да доведе до договарянето на споразумение за прилагането на UNCLOS с цел опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в районите извън национална юрисдикция. ЕС също така усилено работи за напредък в опазването на океаните и моретата и в управлението на морските дейности по време на Конференцията на ООН по въпросите на устойчивото развитие в Рио де Жанейро през юни 2012 г. По-смели външни дейности водят до успех, с добри резултати от регионалните организации за управление на рибарството и увеличават сътрудничеството с трети държави в рамките на борбата срещу незаконния, недеклариран и нерегулиран риболов.

Морското дело е редовна тема в дискусиите с партньори на ЕС като Китай, Русия, Япония, Канада и САЩ. Обхватът на секторните диалози постепенно се разширяваше, за да покрие по-широкообхватно сътрудничество по глобалните морски въпроси.

7.4. Осведоменост и видимост на морска Европа

Първата цел на ИМП беше да се повишат видимостта на европейската морска идентичност и на икономическия потенциал сред европейците. Осведомеността на обществото е от съществено значение в области, в които морските интереси се конкурират с други сектори за политическа подкрепа или инвестиции или на пазара на труда.

От стартирането на интегрираната морска политика Евростат е участвала в изготвянето на статистическа информация в помощ на политиката, така че да се подобрят икономическите данни за морските сектори и крайбрежните региони. Морските инициативи бяха включени в работните програми на Евростат. От 2009 г. редовно се публикуват статистики за крайбрежните региони и морските сектори.

Интерактивните инструменти като *Морския форум* или *Морския атлас* улесняват достъпа до информация, свързана с морето и спомогнат за повишаване на знанията за морска Европа. *Европейският ден на морето* на 20 май е ключово събитие в повишаването на осведомеността за потенциала на морска Европа.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Интегрираната морска политика е създадена да затвърди морското измерение на Европейския съюз. Тя израсна от визия в инструмент, предоставящ конкретни ползи за морски растеж и устойчивост в Европа. Както е показано в настоящия доклад, големият принос на морските сектори към европейската икономика и целите на стратегията „Европа 2020“ е подсилен от координирани действия за намаляване на разходите, подобряване на ефективността на ресурсите, намаляване на рисковете, подкрепа на иновациите и по-добро използване на публични средства.

Комисията създава възможно най-добри условия за устойчиво икономическо развитие, което да дойде от морето. Надграждайки върху тези постижения, *синият растеж* е целта на следващите години. По време на кипърското председателство на Съвета, неофициалната министерска конференция за ИМП ще бъде важна стъпка към постигането на тази цел. *Синият растеж* ще е движещата сила на втори етап на интегрираната морска политика за постигане на здрава морска икономика, която да създава иновации, растеж и устойчивост за европейските граждани.